

Humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna arengukava A2027

Humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna (edaspidi: valdkond) arengukava aastani 2027 (A2027) lähtub Tartu Ülikooli arengukavast aastani 2025 (A2025) ja moodustab sellega terviku. Arengukavas esitatakse valdkonna olulisemad eesmärgid aastani 2027.

1. Eesti keele ja kultuuri edendaja

Oleme rahvusteaduste – eesti keele, Eesti ning tema rahvaste ajaloo ja kultuuri – uurimise ja õpetamise tippkeskus. Vastutame vaimse ja ainelise kultuuripärandi uurimise eest. Meie õppe- ja teadustöö aitab suurendada eesti keele ja kultuuri nähtavust Eestis ja maailmas.

Õpetame välisüliõpilastele ja -töötajatele eesti keelt ning tutvustame neile eesti kultuuri. Pakume kõigile soovijatele ülikoolis võimalust parandada eesti keele akadeemilist väljendusoskust.

Väärtustame akadeemiliste töötajate ametissevalimisel ja atesteerimisel eestikeelseid kõrgkooliõpikuid ning osaleme aktiivselt eestikeelse terminoloogia arendamisel.

Oleme erialase pädevusega õpetajakoolituse keskus humanitaarainete jaoks ja toetame didaktikakeskuse kaudu õpetajate koolitamise teaduspõhisuse arengut.

2. Rahvusvaheline ülikool

Arendame rahvusvahelist koostööd nii teaduses kui ka õppimise ja õpetamise alal, pakkudes tuge koostöösidemete arendamiseks projektide ja võrgustike kaudu ning kasutades selleks senisest enam akadeemiliste töötajate õppetööst vaba semestrit.

Soodustame kõigis õppeastmetes õpirännet. Lisaks Eesti-sisesele praktikale loome võimalusi teha praktikat välismaal.

Aitame kaasa võõrkeelte õppimisele, et kõigi meie õppekavade lõpetajad võiksid osata rohkem kui üht võõrkeelt. Selleks toetame vajaduse korral keeleõpet õppekavaväliste vabaainetena.

Arendame rahvusvahelist magistriõpet, et pakkuda magistrantidele konkurentsitihedat ja sisukat õpet ning leida motiveeritud üliõpilasi, kelle seast võiksid tulla parimad doktoriõppe kandidaadid.

3. Inspireeriv õppekeskkond

Arendame õppejõudude õpetamisoskusi, et soodustada nüüdisaegsete meetodite kasutamist õpetamisel ja juhendamisel.

Pakume õppijatele võimalusi arendada oma loomingulisust, ettevõtlikkust, kriitilist mõtlemist, koostöö- ja enesejuhtimis-, digi- ning muid tulevikuoskusi.

Loome koostöös üliõpilastega õppimist soodustava keskkonna nii vaimses kui ka füüsilises plaanis, täiustades vajadust ja võimalust mööda õppe- ja puhkeruume ning arendades digivõimalusi.

Suurendame teiste valdkondade üliõpilaste võimalusi valida meie pakutavaid õppeaineid.

Kindlustame õppe mitmekesisuse ja võimalused teha tulemuslikku tööd väiksemate õpperühmadega.

4. Elukestva õppe ülikool

Lõimime senisest enam taseme-, täiendus- ja elukestvat õpet ning kasutame õppetöö edendamiseks ära e-õppes omandatud kogemusi.

Loome uusi ja paindlikke õppevõimalusi, näiteks mikrokraadiprogrammid ja vaba juurdepääsuga e-kursused (MOOC-id).

Elukestva õppe võimaluste tutvustamiseks arendame erialade koostööd.

5. Andekate arengu toetaja

Tutvustame avalikkusele nüüdisaegseid humanitaarteaduste võimalusi. Selleks, et suurendada eriala teadlikult valinud üliõpilaste osakaalu ja vähendada väljalangevust, arendame mitmekesiseid viise õppekavade tutvustamiseks, kasutame õppima kutsumisel muu hulgas oma üliõpilaste abi ja teeme koostööd teaduskooliga.

Kaasame üliõpilasi teadustöösse nii bakalaureuse- kui ka magistriastmes, et anda neile varakult teadlaseteel vajalikke kogemusi.

Avardame praktikavõimalusi õpingute kestel ja tutvustame üliõpilastele karjäärivõimalusi nii ülikoolis kui ka koostöös tööandjatega väljaspool ülikooli.

Pakume paindlikke võimalusi doktoriõppe läbimiseks, näiteks osakoormusega nooremteadurina, et soodustada doktorikraadi omandanud spetsialistide siirdumist väljapoole akadeemilist sfääri.

6. Mõjukas teaduskeskus

Väärtustame rahvusvahelise suunitluse ja uurimistemaatikaga alusuuringuid ning taotleme tiptaset terves valdkonna uurimistöös, kaasates partnereid Eestist ja mujalt.

Suurendame oma teadustöö rahvusvahelist nähtavust aktiivse publitseerimise kaudu ulatusliku rahvusvahelise levikuga väljaannetes.

Osaleme aktiivselt rahvusvaheliste teadusprojektide, näiteks programmi „Euroopa horisont“ konkurssidel. Suurendame teadlikkust teaduskommunikatsiooni võimalustest, et olla oma teadustulemuste populariseerimisel nähtavamad.

Toetame aktiivsemat osalemist rahvusvahelistes teadusvõrgustikes, kaasates ka doktorante.

Arendame omavahelist teaduskoostööd erineva pädevusega uurijate teemapõhisesse teadusrühmadesse koondumise, ühiste publikatsioonide ja ühisjuhendamise kaudu.

7. Teaduspõhise ühiskonna kujundaja

Algatame ja toetame teaduspõhiselt Eesti ühiskonnale oluliste teemade uurimist ja avalikku arutelu.

Aitame esile tõsta oma valdkonna eksperte, kes on ühiskonnale olulised, ning pakume huvilistele võimalusi saada osa valdkonna eksperdihinnangutest ja -arvamustest.

Kujundame ühiskonnas valitsevaid hoiakuid, koolitades pädevaid ja teaduspõhistest arusaamadest lähtuvaid õpetajaid.

Osaleme Eesti keele-, kultuuri-, haridus- ja teaduspoliitika kujundamises näiteks oma töötajate osalusega asjaomastes komisjonides, lähtudes akadeemilistest väärtustest ning kujundades teaduspõhist ja kaasavat arutelukultuuri.

8. Targa majanduse kiirendi

Edendame digihumanitaariat ja pakume digiarenguks humanitaarset osist.

Aitame keelte ja kultuuride (täiendus)õppe kaudu kaasa ettevõtjate rahvusvahelisele koostööle.

Osaleme aktiivselt eksperimentaalarenduses ja toetame valdkonnaomaste ettevõtete teket, kasutades humanitaarteadustele ja kunstidele ainuomaseid oskusi ja teadmisi.

Algatame rakenduslikke uurimusi ja jätkame tulemuslikku koostööd nii avaliku kui ka erasektoriga, sealhulgas pakume välja rakendusliku loomuga projekte koostöös ministeeriumidega.

9. Innustav ja teed rajav organisatsioon

Väärtustame valdkonnas töötavaid ja õppivaid inimesi ning liigume avatuma ja koostöökesksema organisatsioonikultuuri poole.

Arendame strateegilist juhtimist nii valdkonna kui ka instituutide ja kolledžite tasemel, kasutades selleks arengukavas sõnastatud eesmärgi ja tegevussuundi.

Otsime uusi võimalusi teadus-, õppe- ja administratiivtöö ning ühiskonna teenimise ülesande tasakaalustatud ühendamiseks, et vältida töötajate ülekoormust. Koostame tööplaanide tegemiseks valdkondliku juhendi.

Kaasame töötajaid ja üliõpilasi otsuste tegemisse ning arendame parema teavitamise huvides selget ja sihipärast sisekommunikatsiooni.

Arendame tihedas koostöös instituutide ja kolledžitega valdkonda ühendavat struktuuri, jagades ülesandeid mõistlikult, näiteks magistrikoolide ja valdkondliku doktoriõppekeskuse kaudu.

Kasutame doktoriõppe arendamisel saadud kogemusi selleks, et pakkuda töötajatele parimaid tingimusi teadustööks vajaliku aja planeerimiseks ja akadeemiliseks rändeks.

Toetame igati oma töötajate arengut ja tunnustame neid saavutuste eest, lähtudes valdkondlikust ning instituutide ja kolledžite tunnustamiskorrast.

10. Regionaalarengu põhipartner

Aitame kavandada ja kujundada Eesti regionaalpoliitikat, tugevdades piirkondliku arengu ja koostöö keskusena Viljandi kultuuriakadeemiat.

Toetame Eesti piirkondlike põliskeelte ja -kultuuride säilimist, õpetamist ja arengut koostöös Eesti piirkondlike keele ja kultuuri instituutidega.

Osaleme Tartu ja Lõuna-Eesti ühise projekti „Euroopa kultuuripealinn 2024“ ettevalmistamisel ning elluviimisel.